

Till

GÖTEBORGS 400-ÅRSJUBILEUM 2021

THERESE BRUSBERG CHEF

ALEXSANDRA FLINCK, PROJEKTKOORDINATOR
ANN-CATRINE BOLDYN, KOORDINATOR
ANNA MJÖRNVIK, PROJEKTLEDARE
ANNELIE KARLSSON, /PROJEKTLEDARE TILLGÄNGLIG SKÄRGÅRD
ANNIKA LOTZMAN SANDELIND, PROJEKTLEDARE
BIRGITTA BERGERLIND, ENHETSCHEF UPPLEVELSEÅRET
CHRISTIAN WESTERBERG, PROCESSLEDARE
ELVIRA SANDELL, GRAFISK DESIGNER/KOMMUNIKATÖR
EMMA BACKMAN, DIGITAL KOMMUNIKATÖR MANAGER
INGRID DAHLÉN, SAMORDNARE UNG REFERENSGRUPP
JESSICA WINNBERG, PRODUCENT

Anna Liljemalm GP (artikel i TVÅ DAGAR 2014)

Karin Jansson ljusdesigner på Landskapsgruppen

Kopia till diverse intressenter

Angående Göteborgs 400-årsjubileum och ljussättningsförslag för Biskopsgårdens vattentorn

Detta är ett förslag till en superutveckling av konceptet!

Ljussättningen, blå färgsättning, akustiska kompetensen hos Nils-Einar Eriksson, spindelns förmåga att bygga nätverk, att inte nöja sig med en statisk skulptur utan låta "spindeln" bli ett verktyg ett processkonstverk för samhällsutvecklingen.

Av flera skäl har många av huvudattraktionerna under jubileumsåret fallit bort eller försenats. Detta innebär att Biskopsgårdens vattentorn nu kan få en betydligt större betydelse för jubileet och för Göteborg och omvärlden än vad jag kunde förutspå när jag valde den blå färgen.

Vattentornet blir "Spindeln i nätet" som sprider information ut till alla de samverkande.

Den blå spindeln: Poecilotheria metallica – är en av de mest sällsynta arter av spindel i världen. Den finns främst i Indien. I Indien är spindeln vävaren av verkligheten och en symbol för kosmisk ordning. Spindeln anses även vara skaparen och individen av visdom.

Bakgrund till den blå färgen: Inför VM i friidrott 1995 anordnades en färgsättningstävling där mitt förslag till färgsättning av Energiverkets byggnad ritad av Nils Einar Eriksson förverkligades. Som följd fick jag färgsätta såväl Biskopsgårdens som Södra Guldhedens vattentorn. Arkitekt för båda var Nils Einar Eriksson.

Det sociala perspektivet, helhetstänkandet och flöden var mina teman för samtliga förslag till färgsättningstävlingen så även för mina senare förslag till Göteborg 400 år. Annelie Hulthén ansåg att det sociala perspektivet skulle vara huvudtemat för jubileet. Grannarna till vattentornet såg det som en skräckinjagande spindel. Min uppgift blev att få det till att bli något de kunde vara stolta över.

Jag hade tidigare forskat om grundvattnet i Vasastaden och klarlagt hur det sprider sig i kvarteren. Jag hade också vandrat utmed levador (Vattenfördelare) på Madeira. Nu såg jag vattentornets cistern som en rymdfarkost, med jetstråle i mitten och dess ben som fördelande vattenstrålar bevattnande stadsdelen med förnödenheter för att förstärka välfärden. Det förklarar den blå färgen. Vattnet färgat av den blå himlen.

Förslag Med tillämpning av Karin Janssons förslag borde även denna idé med ljudeffekter kunna visualiseras. Med ett mindre annex i anslutning till Vattentornet under jubileumsåret innehållande modeller, planscher och servering som visar dess koncept kommer att leda till en attraktion jämförbar med såväl Guggenheimmuseet i Bilbao som Burj Khalifa i Dubai, som båda har spindelskulpturer men statiska. Vi får en attraktion som ständigt förnyas allteftersom spindeln väver sitt nätverk. Nils Einar Eriksson ritade även konserthuset. Det blev världsberömt på grund av hans sätt att lösa akustiken så att ljudet nådde ut till alla. Nu blir även hans "spindel" världsberömd genom dess nätverk som når ut till alla. Men det viktigaste är att kunna visa hur en utsatt stadsdel kan förändras till att bli ett föredöme för världen.

Efter förslagen till Göteborgs 400-årsjubileum har jag med hjälp av olika nätverk försökt att skapa sociala mötesplatser och nätverk i Göteborg och lanserat såväl stadsdels-Interaktor som HASSP = Holistic Association Social Science Park. Tänkbara lägen för en pilot har varit Heden, Frihamnen, Karlastaden, Nordstans parkeringsdäck, Bergsjön, Älvsborg, Mötesplatsen Backa Brunnsbo m fl. Många av projekten är starkt försenade vilket medför att en pilot till jubileet inte kommer att infrias i tid. För att få vattentornet att fungera år 2021 som redovisas ovan krävs minimala åtgärder.

Några av mina förslag till Göteborgs 400-årsjubileum som kan komma till gagn i utvecklingen av Vattentornet och kommande nätverk

Texter ur en sammanställning av mina förslag

13 Levador *Inledning*

För hållbar utveckling krävs fördelare. Levadan får symbolisera dessa. (Portugisiskt ord för bevattningskanal på Madeira som leder vatten från de regniga delarna till de torra delarna av ön). Göteborg har behov av fördelare av olika slag. Göteborg har många vattenvägar som kan utnyttjas som fördelare.

14 Interaktiv dialogplanering *Inledning*

Tack vare göteborgarna sätter 400-årsjubileet sådana avtryck att staden får internationell uppmärksamhet. Detta inträffar om vi redan idag utgår från en arbetsmodell som bygger på interaktivitet. En dubbelriktad dialog som ger utrymme för och uppmuntrar innovationer, kreativitet och kraftbalans.

15 Processkonsten som verktyg i samhällsplaneringen

Inledning

Processkonst är en konstform där verkets budskap eller urform utvecklat från ett embryo förverkligas i en process under medverkan av uttolkare. Syftet är att som komplement till traditionell forskning och utveckling skapa förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling som ligger i fas med tiden.

Beskrivning

Lansering av begreppet "processkonst" (PK) gjordes i ett bidrag till "Sätt färg på Göteborg" inför VM i friidrott. Förslaget är att metoden ska användas i arbetet med jubileet 2021 och framöver. En analys av bostadsförnyelsen i storskaliga bostadsområden i Göteborg gav impulser till det första processkonstverket.

32 Mötesplatser *Inledning*

Idag finns det och planeras det för mötesplatser med inriktning kreativitet och hållbar utveckling. Dessa riktas ofta mot företagande och ekonomi. För det dagliga samtalet och det sociala perspektivet behövs också anpassade mötesplatser. Sådana tas fram till jubileet och testas.

34 Ljussättning *Inledning*

Göteborg som regioncentrum kommer att innebära ett allt större krav på att fungera som en levande stad under dygnets alla timmar. Detta innebär att ett betydligt större krav på såväl säkerhet som estetiska synpunkter måste ställas på Göteborg nattetid. Ljussättningen får en stor betydelse.

35 Medborgarkraften *Inledning*

Medborgarkraften är en av översiktsplanens tre kraftbegrepp. Medborgarkraften, bärkraften och konkurrenskraften skall vara i balans för hållbar utveckling. Medborgarkraftsorganisationer är de som kan få till stånd denna balans.

Det första målet är att till Göteborgs 400-årsjubileum kunna få en kraftbalans och hållbar utveckling.

Arbetet har hittills resulterat i ett flertal förslag till Göteborg 400 år. Läs på www.medborgarkraften.com

39 Science Park Heden I Inledning

Göteborgs tre Science Parks, Lindholmen, Johanneberg och Sahlgrenska, kompletteras med en fjärde på Heden tillägnad det sociala, folkhälsan, forskning, hälsokonsekvensbeskrivningar och helheten. Förslag "Heden som social mötesplats" inkluderar övriga inlämnade förslag med tema Hälsa.

40 Science Park Heden II Inledning

Förslag Science Park Heden inkluderar förslag med tema Heden samt tillför ytterligare text och bilder ur originalförslaget.

63 Ljudlandskap Inledning

Ljudlandskapsforskningen ser på ljud som en begränsad samhällsresurs som bör förvaltas på lika sätt som rent vatten och ren luft. Miljöer kan medvetet utformas så att de ur ljudsynpunkt inger lugn och ro eller upplevs som händelserika och spännande. Sådana miljöer bör ingå i jubileet 2021.

60 Mat på hållbar väg Inledning

Hur skapas en hållbar utveckling av Göteborg till jubileet 2021 där den mat som produceras idag inte minskar chansen för framtida generationer av människor att äta sig mätta?

Men hänsyn till såväl covid-19 som den knappa tiden till jubileumsåret är jag tacksam för synpunkter snarast.

Göteborg 2020-06-12

Arne Person

Arkitekt SAR/MSA Arne Person arne.person1@gmail.com tel 070 672 05 42